23e jaargang
maart 2003
verschijnt 4 x per jaar

BUITENBAND

Orgaan van de Vereniging van Gepensioneerden ANWB

Redaktie
Tine den Boer
Gerda Borsje
Wim de Graaf
Jan Korstjens (eindred.)
Frankje Noordervliet
Puck de Rover

Bestuur VG-ANWB
R.C. Olland, voorzitter
N.J. Paardekooper, vice voorzitter
H. Mast, secretaris
mevr. C.W.J. Jongsma,
2e secretaris.
M.A.G. Bos, penningmeester
B. Druif, lid
B.G. Schefferlie, coördinator
regio contactpersonen

Secretariaat
H. Mast
Schellinglaan 26
2271 VE Voorburg
Tel. 070 - 386 18 75
e-mail: hilbmast@euronet.nl
mevr. C.W.J. Jongsma,
ledensecretariaat/berichten
Van Kijfhoeklaan 46
2597 TD Den Haag
Tel. 070 - 328 12 63

Postrekening
t.n.v. Penningmr. VG-ANWB
onder nummer 3816027

Produktie
Pallas Offset, Den Haag

Kopij voor maartnummer
Inzenden uiterlijk 1 mei 2003
naar redactiesecretariaat:
mevr. F.J. Noordervliet
P. Gabriëlstraat 17
2596 VA Den Haag
Tel. 070 - 324 74 33

PENSIOEN PRIVÉ

Dat liefde alles is,
is al wat liefde onthult.
Het is genoeg:
wat vol is kan niet worden bijgevuld.

Emily Dickinson

Lien en Leo de Groot
9.1.'63.-9.1.'03.

Leo is geboren in Schijndel N.B. en in 1952 verhuisd naar Maarsen. In die tijd onbegrijpelijk. Mensen van beneden de rivieren zagen niets in boven de rivieren. Er was dus een hogere macht in het spel. Dat bleek al dra. Hij ontmoette er Lien en was verloren. Alles had hij er voor over; zelfs om te trouwen in januari van de koudste winter van die eeuw. Na veertig jaar doen ze nog alles samen. Even moest hij wat alleen doen. Hij was nl. in 1960 bij de Wegenwacht gekomen. De route was Utrecht-Amsterdam. Op de motorfiets met zijspan. Maar daarin kon hij Lien niet meenemen; verboden. Nog even in de 2CV gereden en in 1965 als verkeerswacht geplaatst op het station Houten.
In 1969 kwam Leo bij de Staf-Wegenwacht in Den Haag. In 1977 werd hij districtschef in Kapelle in Zeeland; na enige tijd kwam ook het district Breda onder zijn leiding. In 1994 is Leo met de VUT gegaan. Toen kon hij weer samen met Lien aan de slag. Ze zijn mateloos actief. Samen renoveren ze de twee oude huizen van hun dochters, die ook in Zeeland wonen. En dat is niet zomaar wat. Het oude model deur is niet meer te koop . . . dat wordt dus zelf gemaakt. Op sportief gebied staan ze ook hun mannetje: surfen, zeilen en zwemmen. Lien is ook dol op tuinieren, bloemschikken, bridgen en nog veel meer. Leo restaureert schepen en bezit alle mogelijke handvaardigheden met ijzer en hout. Het is teveel om in dit kleine bestek op te nemen. Sinds oktober 2002 hebben ze ook een kleinzoon. Daar maken jullie toch wel tijd voor? Nauwelijks te geloven als ik lees wat er nog meer gedaan wordt in huize De Groot.
En tot voor kort was Leo, zoals bekend, jarenlang bestuurslid van onze vereniging VG-ANWB en coördinator van onze regiocontactpersonen.
Wij wensen jullie alle goeds voor de komende jaren.

Rina en Hans Korsman
15.2.'63.-15.2.'03.

Onze trots in 1978...

Aan zijn zwager Teun heeft Hans wel wat te danken. Op de verjaardag van de moeder van Teun ontmoette hij Rina. Hij vond haar wel leuk en maakte een afspraak. Dat was in 1956; Hans was toen in dienst bij de Koninklijke Marine als kortverbander. Toen hij uit de Marine kwam heeft hij nog een tijdje bij Van Ommeren op de binnentankvaart gevaren. Hij vond toch wel dat hij lang weg was bij zijn verloofde en zocht een baan aan de wal. Weer was het zijn zwager Teun Janzweert, die bij de Wegenwacht werkte en hem op een idee bracht. Hij solliciteerde en werd aangenomen. Hans is begonnen aan de Gedempte Burgwal met een BSA M21 motorfiets. Een kolfje naar zijn hand. Rina en hij rijden al vanaf hun 18de jaar op de motor. Van daar werd hij geplaatst bij inspecteur Van Rees. Hij werd daar rayonwegenwacht. Dat hield in dat hij plaatsen die door omstandigheden open vielen moest opvullen. Dat was zeer afwisselend. Hij heeft dus heel wat kilometers gereden in het rayon Badhoevedorp. Toen in 1968 het nieuwe Schiphol werd gebouwd heeft hij regelmatig daar de dienst vervuld. De Wegenwacht kreeg vervolgens een vaste post op Schiphol op P3 lang parkeren onder de hoede van Hans.
Ook Hans en Rina zijn getrouwd in die koude winter van 1963, op 15 februari. Voor Rina was het geen enkel bezwaar haar woonplaats Amsterdam te verlaten voor de Haarlemmermeer. Een paar jaar hebben ze in Hoofddorp gewoond in een oud boerderijtje. Toen op de grond daarvan een aantal huizen werd gebouwd kregen zij er één van en daar wonen ze nu nog. Samen hebben ze drie dochters, die ook al uit huis zijn. De tijd gaat snel; ze zijn alweer de gelukkige grootouders van drie kleinkinderen. Twee meisjes en één jongen. En natuurlijk trekken ze er nog steeds op uit met de motor met zijspan.
Nog heel veel gelukkige jaren wensen wij jullie toe.

Riet en Ton de Gelder
7.3.'63.-7.3.'03.

Ton en Riet leerden elkaar kennen op zo'n gezellig ouderwets feestje. Vrienden en vriendinnen te kust en te keur voor Amor om zijn pijlen af te schieten. Bij Ton en Riet schoot hij raak. Op 7 maart 1963 zijn ze getrouwd. Veel ijs, sneeuw en gladde wegen. Maar op het stadhuis zijn ze gekomen met moed en beleid en dan breekt het lijntje niet. Ze vullen elkaar ook goed aan; Ton is altijd bezig met techniek in en buiten het huis. Ria kan zich dan aan haar liefhebberijen wijden: ze maakt haar eigen kleding en handwerkt ook heel graag. Maar bovenal is ze een uitstekende keukenprinses. En we kennen allen het gezegde: de liefde van de man gaat door de maag.
Na wat omzwervingen is Ton gaan werken bij de Technische dienst van de VVAA (Vereniging Van Artsen Automobilisten). Toen deze dienst werd opgeheven is Ton overgestapt naar de ANWB. Hij heeft tot aan de VUT bij de afdeling Autokeuringen gewerkt. Op 4 februari 2000 werd hij met nog drie collega's uitgezwaaid in het Restaurant-Partycentrum De Wildhoef. Hij maakt zich nog steeds verdienstelijk voor de Alarmcentrale door het repatriëren van auto's. Heen vliegen en terug rijden vindt hij heerlijk. Samen met Riet reist hij al jaren met de caravan door Europa met einddoel Italië.
Ze hebben een kleinkind van 7 jaar, dat naast hen woont. Tussen de beide huizen is de muur weggehaald. Het is dus één grote familie; de kleine loopt in en uit. Wat een weelde! Nog veel goede jaren tezamen.

Kees en Bets Welten - 45 jaar getrouwd.

Dàt was een verrassing op 14 januari, een prachtig bloemstuk van de VG-ANWB voor ons 45-jarig huwelijk. Het gaf ons een goed gevoel om er nog altijd bij te horen.
Kees en Bets Welten.

FRANKJE

Schok

het was paradijslijk kalm in de kamer
zonder de galmende klank van de EO
of discostamp uit onze radio
bonkende ritmes eigentijds gehamer

Couperus diepe rust zoveel voornamer
dan een voorspelbaar opgefokt hallo
ratelend snaterend van irgendwo
vond ik die avond stilte aangenamer

de luie loomheid van een ver verleden
breekt als de telefoon indringend belt
een lieve neef huilt pa is overleden

plots staan wij met twee benen in het heden
een fijne vader voorgoed uitgeteld
wij raken allen kwijt ondanks gebeden

Tine den Boer

BESTUURSPRAAT

Het jaar is weer goed van start gegaan met de vier nieuwjaarsbijeenkomsten in Den Haag, Assen, De Bilt en Eindhoven. Alleen in Den Haag was het bezoek wat minder dan in voorgaande jaren, maar er was ook een waarschuwing voor gladde wegen en dat zal ongetwijfeld leden er van hebben afgehouden de reis naar Den Haag te ondernemen.

Alle bijeenkomsten kenmerkten zich door een zeer plezierige sfeer, waarbij het weerzien met vroegere collega's, soms na vele jaren, voor velen het hoogtepunt was. Bij alle bijeenkomsten heeft uw voorzitter met het volgende citaat ("Fruit" door Ferry Versteeg in NRC-Handelsblad van 3 januari 2003) een vurige wens van alle gepensioneerden aan de orde gesteld:

"Nederlandse veroordeelden hebben sinds mensenheugenis recht op een eigen cel. Teken van beschaving, nietwaar? Dat bejaarden in verzorgingscentra niet lang geleden een kamer moesten delen met z'n zessen of vieren, en tegenwoordig meestal met z'n tweeën, is nu eenmaal a fact of life.
Dat je hier beter misdadig dan bejaard kunt zijn, blijkt nu ook uit de voeding. In drie bejaardenhuizen in Bilthoven moeten de bewoners het sinds kort doen zonder fruit. Geldgebrek wordt gezegd.
Dus even een telefoontje naar de woordvoerder van de Bijlmerbajes. "Krijgen uw gasten nog fruit?" "Ja vanzelfsprekend" klinkt het verbaasd. "Waarom stelt u zo'n rare vraag?" "Nou ja, niet iedereen is zo fortuinlijk."

De heer Versteeg had daar nog het volgende aan toe kunnen voegen: de gasten van de Bijlmerbajes ontvangen loon, dat jaarlijks conform de wet wordt geïndexeerd. Ook dat geldt niet voor gepensioneerden.

ANWB-donatie en indexatie

Gelukkig kon in Den Haag (in het "hol van de leeuw" natuurlijk) de heer René Verstraeten, lid van de hoofddirectie, ons toezeggen dat de ANWB heeft besloten voor 2003 de pensioenuitkeringen met 3,37% te verhogen (gelijk aan de stijging van het kostenindexcijfer). Overigens, recht hebben wij daar nog steeds niet op. **Zoals u eerder in deze Buitenband hebt kunnen lezen, is door de ANWB door bijstorting van € 16 miljoen (en niet 16 miljoen gulden, zoals abusievelijk was vermeld) de reserve van ons pensioenfonds weer op het wettelijk vereiste minimum niveau gebracht.** Voorts mochten wij van de heer Verstraeten vernemen dat de ANWB weer een goed jaar achter de rug had met o.a. een netto ledenwinst van ca. 75.000.
Het rommelt wat in pensioenen-land en niet alleen door de financiële problemen waar veel pensioenfondsen in terecht zijn gekomen door hun beleggingen in aandelen: de wettelijke verplichting tot de hierboven al genoemde indexatie van pensioenen is één van de wensen; meer zeggenschap voor gepensioneerden in de besturen van de pensioenfondsen is een tweede, die echter door de vertegenwoordigers van werkgevers èn werknemers wordt afgewezen. Dit laatste heeft zelfs geleid tot een afsplitsing van een aantal vertegenwoordigers van grote ondernemingen van het NVOG, het overkoepelend orgaan waar ook onze eigen vereniging bij is aangesloten, en dat louter en alleen om een verschil van mening over de wijze waarop we die medezeggenschap moeten zien te realiseren. Jammer, maar het zal van uw bestuur nog wel de nodige aandacht vragen.
Inmiddels is uw bestuur volop bezig met de voorbereidingen voor de excursie op 20 augustus 2003 en zelfs wordt er al gewerkt aan het lustrum van onze vereniging in 2004!

Ruud Olland, voorzitter

Personalia

Nieuwe leden:
J.A. Boeije, Hogelandseweg 6, 4364 SB Grijpskerke
G. Hoeksema, Uranusstraat 1, 8521 LZ St. Nicolaasga
H. Jimmink, Zutphenseweg 162, 7211 EH Eefde
C.A. Kerkhoven, Jonkerlaan 25, 2242 GA Wassenaar
P.A. van Kesteren, De Heurinks 2, 7963 AS Ruinen
A. Krist, Ganzenweide 2, 8446 KP Heerenveen

Verhuisd:
Mevr. M. Amade, Newtonplein 100 kamer 316, 2562 JZ Den Haag
Mevr. A.F. de Groot, per adres: Binnenhof 11, 6715 DR Ede
A. Heidsma, Prinses Wilhelminastraat 18, 9001 KE Grouw
Mevr. H. te Hennepe-Steehouwer, Ooievaar 34, 2957 NH Nieuw Lekkerland
A.F.P. van der Kroon, Laakse Tuin 29, 7207 NP Zutphen
Mevr. B.M. van Oostrom Soede-Denijs,. per adres: Middelburgsestraat 1-F, 2587 CS Den Haag
Mevr. G.G. Schenau-Holzhauer, Gemzenstraat 9, kamer 107, 7315 EL Apeldoorn
A.L. Veltman, De Hoefslag 47, 8252 GD Dronten

Gewijzigd telefoonnummer:
M.J.A. Macleod Manuel: 070 - 3505255
J.A. Valkhof, Wateringen: 0174 - 294272

Overleden:
24 december 2002 W. van Ophuijsen, Den Haag, Chef PR, alg.redacteur
27 december 2002 Mevr. G.W.G. Berfelo, Borne, Reisbureau Enschede
27 december 2002 R. Vos, Millingen a/d Rijn, Wegenwacht

Velen onder ons zullen aan deze collega's, en eventueel aan hun verwanten, goede herinneringen bewaren.

Berichten voor PERSONALIA kunt u zenden aan ledensecretariaat: Carolijn Jongsma, Van Kijfhoeklaan 46, 2597 TD Den Haag.

Jaarverslag 2002 van de VG-ANWB

Op 31 december 2002 telde onze vereniging 585 leden en 9 begunstigers. In de loop van het jaar overleden 11 leden. Door het grote aantal nieuwe leden is de vereniging toch weer flink gegroeid.

Bestuur

In 2002 traden drie bestuursleden na een groot aantal jaren trouwe dienst helaas uit het bestuur, te weten de voorzitter mevrouw J. Dorpema-Harmsen, de penningmeester mevrouw J.M. Voorwerk-Jonkman en de vice-voorzitter de heer L.W.M. de Groot. Tijdens de jaarvergadering werd van hen op gepaste wijze afscheid genomen. Drie bestuursleden, die met zoveel inzet en deskundigheid jarenlang de vereniging hebben geleid, betekenen natuurlijk een groot verlies voor de vereniging. Maar gelukkig hebben zij er voor gezorgd dat hun plaatsen door drie nieuwe enthousiaste leden zijn ingenomen. De heer R.C. Olland heeft het voorzitterschap op zich genomen, de heer M.A.G. Bos het penningmeesterschap en de heer B.C. Schefferlie heeft de taak van de heer De Groot overgenomen.

De samenstelling van het bestuur is nu als volgt: de heer R.C. Olland, voorzitter, de heer H. Mast, secretaris, de heer M.A.G. Bos, penningmeester, de heer N.J. Paardekooper, vice-voorzitter, mevrouw C.W.J. Jongsma, 2e secretaris, de heer B. Druif, lid en de heer B.G. Schefferlie, lid.

In totaal werd er door het bestuur zes maal vergaderd. In de laatste vergadering was mevrouw M. van Aalst-Philippus aanwezig om ons op een uitgebreide en duidelijke wijze te informeren over de pensioenaangelegenheden bij de ANWB. Gezien de lange tijd, dat zij lid was van de Raad van Deelnemers, kregen wij veel achtergrondinformatie over de gang van zaken in de afgelopen decennia. Gelukkig zit zij nu samen met de heer Druif in de Adviesraad van het Pensioenfonds. Op 20 november voerden de voorzitter en de secretaris overleg met de Hoofddirecteur van de ANWB, de heer Van Woerkom. De belangrijkste onderwerpen waren ook ditmaal de Pensioenen i.v.m. de indexering en het functioneren van Nationale Nederlanden t.a.v. de uitbetaling van de declaraties. Beide bestuursleden hadden in de loop van het jaar ook een plezierig overleg met enkele bestuursleden van de Ondernemingsraad van de ANWB. Afgesproken werd elkaar regelmatig op de hoogte te houden van relevante activiteiten.

Nieuwjaarsbijeenkomsten

Er werden dit jaar weer vier nieuwjaarsbijeenkomsten georganiseerd.
Tijdens de bijeenkomst op het hoofdkantoor hield de hoofddirecteur een toespraak hetgeen door een ieder zeer op prijs werd gesteld. Voor de eerste maal werd een bijeenkomst gehouden in De Bilt, wat gunstig was voor de opkomst. Ook op de bijeenkomsten in Assen en Eindhoven was de belangstelling groot. Hieruit blijkt, dat deze gezellige bijeenkomsten van groot belang zijn voor de onderlinge contacten.

Regio-contactpersonen

Op 11 oktober werd de jaarlijkse bijeenkomst met de regio-contactpersonen gehouden, waarbij 23 personen aanwezig waren. Mevrouw Maas van De Zonnebloem gaf een lezing over het vrijwilligerswerk voor zieken, hulpbehoevenden en eenzame mensen. Hierna volgde een levendige discussie. Verder werden er onderling veel ervaringen uitgewisseld. Na het vertrek van de heer De Groot was de heer Schefferlie voor het eerst als coördinator aanwezig.

Excursie

De jaarlijkse excursie vond op 21 augustus plaats naar het Friese Merengebied. Met 240 leden maakten wij een prachtige boottocht over de meren. Daarna volgde een rondrit langs de Aldfaers Erf Route met een bezoek aan het terpdorp Allingawier. De dag eindigde met een gezellig diner in Hindeloopen.

Contact met de ANWB

De verstandhouding met de ANWB mag zich nog steeds in een goede sfeer verheugen. Dit is niet alleen het gevolg van de financiële steun, die wij ook dit jaar mochten ontvangen, maar ook van de blijk van belangstelling van de Directie bij diverse gelegenheden. Met

verschillende medewerkers van de ANWB bestaat er een zeer prettig contact, dit geldt ook voor de leden van de Ondernemingsraad.

Deelname in commissies

Ook in 2002 hebben verschillende leden functies voor onze vereniging vervuld. Zo nam de heer Paarkooper het stokje over van de heer De Groot als bestuurslid van het Sociaal Fonds van de ANWB. Mevrouw Van Aalst-Philippus en de heer Druif zijn lid van de Adviesraad van het Pensioenfonds.

De NVOG

Dit jaar nam de voorzitter de heer Olland de plaats van de vorige voorzitter mevrouw J. Dorpema over als vertegenwoordiger van onze vereniging in de NVOG. Hij heeft zich snel kunnen inwerken en kan onze standpunten daar verantwoord inbrengen.

De Buitenband

Ook dit jaar werden weer vier Buitenbanden uitgebracht, waarin alle leden uitgebreid op de hoogte werden gebracht. Daarnaast werd aandacht besteed aan diverse interessante artikelen, zoals bijvoorbeeld de bijdrage over de pensioenfondsen van de heer Klein Kranenburg in het Kerstnummer. We mogen wel trots zijn op de redactie, die dit mooi verzorgd orgaan van onze vereniging voor ons verzorgt.
"Overigens!" - heeft de redactie, gelet op de gemiddelde leeftijd van de redactieleden, bij herhaling jonge gepensioneerden opgeroepen tot tijdige opvolging van het huidige redactieteam.

Informatie bij: J. Korstjens, tel.: 070-3555008.

Tot slot

willen wij graag allen, die zich in het afgelopen jaar op welke wijze dan ook voor onze vereniging hebben ingezet, hartelijk bedanken.

Het Bestuur

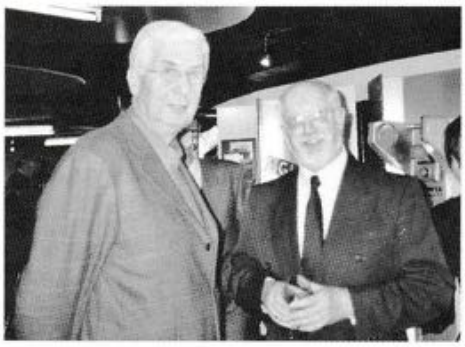

23ste Algemene Ledenvergadering op 12 april 2003 in Wassenaar, Motel-Restaurant Bijhorst, om 10.30 uur

Agenda

1. Opening
2. Goedkeuring agenda
3. Mededelingen
4. Notulen 22ste Algemene Ledenvergadering op 13 april 2002
5. Jaarverslag 2002 van de VG-ANWB
6. Financieel verslag 2002 en begroting 2003
7. Verslag Kascommissie
8. Benoeming Kascommissie
9. Sociaal Fonds ANWB
10. NVOG
11. Excursie woensdag 20 augustus 2003
12. Bestuursverkiezing: aftredend en herkiesbaar zijn: Mevr. C.W.J. Jongsma en de heren B. Druif, H. Mast en N.J. Paardekooper
13. Rondvraag
14. Sluiting

De Bijhorst, Zijdeweg 54, Wassenaar, tel. 070-5119344, is gelegen aan de Rijksstraatweg N44, Leiden-Den Haag vlakbij het viaduct. Per openbaar vervoer vanaf het Busstation van het Centraal Station in Den Haag te bereiken met Bus 90, halte onder het viaduct.
De leden worden verzocht om 10.00 uur aanwezig te zijn. Na de vergadering kunt u gezamenlijk de lunch gebruiken. De uitnodiging en de vergaderstukken worden u tijdig toegezonden.
Neem de Buitenband van maart 2003 mee voor het Jaarverslag 2002 en de Agenda voor deze ledenvergadering.
De reiskosten - op basis van de 2e klas trein en eventueel tram/bus - kunnen zo nodig bij de penningmeester worden gedeclareerd. Wanneer men per auto komt geldt de reiskostenvergoeding voor de bestuurder van de auto en niet voor de meerijdende passagiers in de auto. Deze passagiers kunnen wel hun persoonlijke reiskosten voor en na het carpoolen declareren. De declaraties worden niet contant vergoed, maar later overgemaakt.

Overleden in 2002

H.F. Flinterman	*10 januari*
A.P.J. Broers	*25 januari*
H.G.A. de Vré	*31 maart*
C.A.H. Blenderman	*23 maart*
J.F.M. Frigge	*21 april*
Mw. IJ.J. Hannaart-Schouten	*11 juli*
J.E. Hofman	*22 augustus*
Mw. M.J. Poorts-Strous	*6 september*
W. van Ophuysen	*24 december*
Mw. G.W.G. Berfelo	*27 december*
R. Vos	*27 december*

Westerscheldetunnel voltooid

door Ko Dieleman

In de Buitenband van juni 1999 heb ik uitgebreid aandacht geschonken aan de bouw van de Westerscheldetunnel; met 6.6 kilometer de langste verkeerstunnel van Nederland.
De vaste oeververbinding tussen Zeeuws-Vlaanderen en "de rest van Nederland" is nu een feit geworden.
Voor ons, VG-ANWB-lezers, is tevens interessant de toeristische visie van de heer Cees van Liere, oud-burgemeester van de Zeeuws-Vlaamse gemeente Sluis/Aardenburg, thans burgemeester van de gemeente Noord-Beveland, en lid van de Bondsraad van de ANWB.

Safety first

Niet alleen gedurende de bouw van de tunnel, maar zeker daarna als zo'n project in gebruik wordt genomen geldt maar één ding en dat is optimale veiligheid zegt Ingo de Moor, hoofd communicatie van de NV Westerscheldetunnel.

Als veiligheidsvoorzieningen in tunnels tekort schieten dan kan dat catastrofale gevolgen hebben zo heeft de geschiedenis ons geleerd. Ongevallen in tunnels komen dubbel hard aan. Escape-mogelijkheden zijn bij calamiteiten zeer beperkt. Bij de Westerscheldetunnelbouw is met deze problematiek terdege rekening gehouden. Niets is aan het toeval overgelaten. Nu het boorproces voltooid is en de 190 meter lange tunnelboormachines (eigenlijk complete fabrieken) de Neeltje Suzanna en Sara, beide vernoemd naar de dochters van de grondeigenaar op wiens grond de bouwactiviteiten zijn begonnen, hun werk hebben verricht, geeft dat een enorme voldoening. Het is een opluchting voor alle betrokkenen die op welke wijze dan ook aan de bouw van de tunnel hun beste krachten hebben gewijd, zegt Rob de Leeuw, directeur van de Kombinatie Middelplaat Westerscheldetunnel (KMW). Het spanningsveld van een permanente bedreiging dat de techniek het zou laten afweten is, aangezien het feit dat er zich tijdens het boorproces toch enkele storingen hebben voorgedaan, weggeëbd. Ook de afbouwfase is inmiddels afgerond. Middels een nieuw ontwikkelde techniek hebben de spuitrobots Barbara en Ietsje, vernoemd naar de echtgenoten van directieleden van spuitbetonspecialist Vogel, een 45 mm dikke hittebestendig betonprocédé op de tunnelwanden gespoten dat gedurende twee uur bestand is tegen een temperatuur van 1350 graden Celsius.

Met eigen ogen

Tijdens die afbouwwerkzaamheden werd ik op 30 oktober 2002 in de gelegenheid gesteld een kijkje in de tunnel te nemen. Het was imponerend om van nabij te zien hoe zo'n uniek bouwproject tot stand is gekomen. Met grote zorgvuldigheid werd met man en macht gewerkt aan de installatie van de tunnelverlichting welke op sublieme wijze wordt afgestemd op de overgang van daglicht naar de contouren in de tunnel. Ook het aanbrengen van matrixborden, luidsprekers en verwijzingsbordjes naar de om de 250 meter aangebrachte dwarsverbindingen waardoor bij calamiteiten van de ene naar de andere tunnelbuis een goed heenkomen gezocht kan worden completeren de afbouwfase van alle denkbare en toepasbare veiligheidsmaatregelen. Ook was men druk doende met het afwerken van het wegdek in de tunnelbuizen.

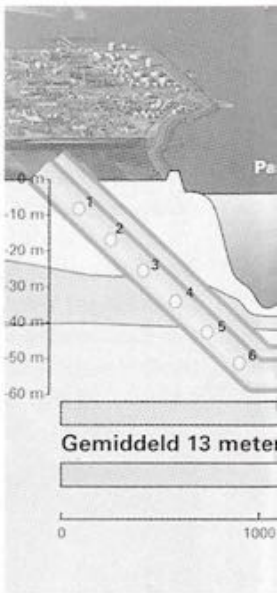

De twee tunnelbuizen zij
Bij calamiteiten kan een

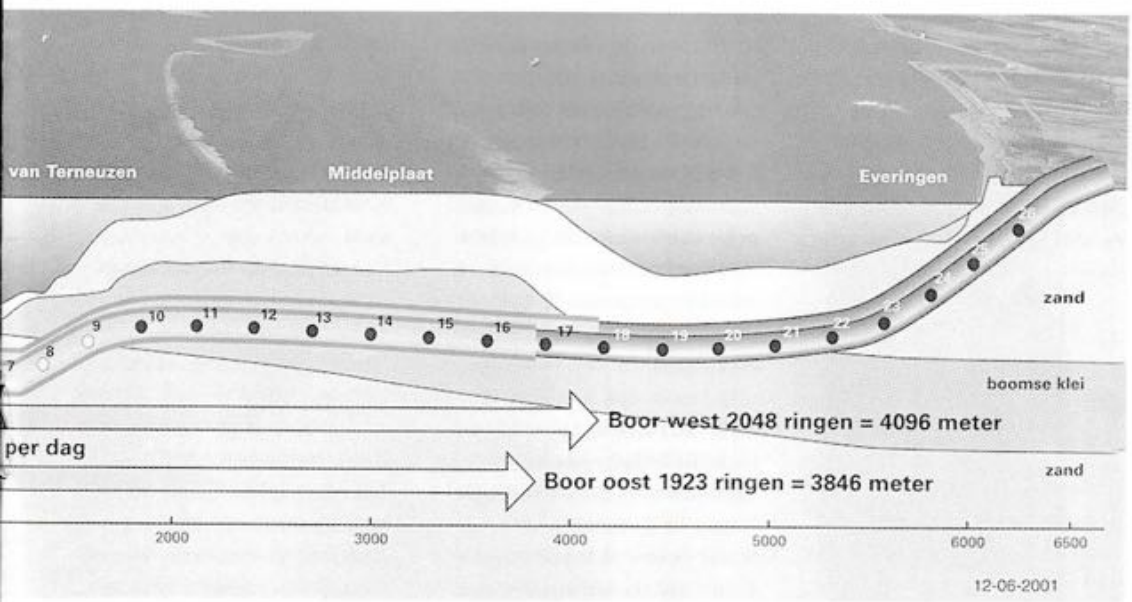

n verbonden met 26 dwarsverbindingen.
locatie worden aangeduid met de cijfers 1 t/m 26.

Uitwendig bedraagt de diameter van de tunnel 11 meter. De inwendige maatvoering van de 50 centimeter dikke tunnelwand bedraagt 10 meter. Elke tunnelbuis heeft twee rijstroken die elk 3.50 meter breed zijn. Een veilige factor is het eenrichtingsverkeer in de tunnel. De toegestane snelheid bedraagt 100 kilometer per uur. Voor het vrachtverkeer (snelheid 80 km/h) geldt een inhaalverbod.
In elke tunnelbuis zijn aan beide kanten redresseerstroken en stepbarriers (betonnen vangrails) aangebracht. De 70 centimeter brede redresseerstroken zijn bedoeld als loop/vluchtroute

bij calamiteiten richting dwarsverbindingen. De stepbarriers dienen om eventuele stuurcorrecties in goede banen te leiden zonder daarbij in aanraking te komen met tunnelwanden. De druk op het diepst gelegen gedeelte van de tunnelbuizen (zestig meter onder de waterspiegel) waarboven zich een dertien meter dikke grondlaag bevindt, bedraagt dank zij de natuurwetten slechts zes bar. Verder bevinden zich in elke tunnelbuis maar liefst 135 kasten met uitgebreide hulpmiddelen. Het totale bedrijfsgebeuren wordt geregeld vanuit één centrale commandopost.
Moderne tolpoorten aan de Zuid-Bevelandse kant van de tunnel waar zowel cash als met diverse bankkaarten en een zogenaamd electronisch T-tagsysteem betaald kan worden staan borg voor een snelle doorstroming van het verkeer. De hulpverlening zal in voorkomende gevallen worden verzorgd door de brandweerkorpsen van Terneuzen en Borssele.

De impact van de tunnel

De infrastructurele en economische effecten worden door de Kamer van Koophandel voor zowel buiten als binnen Zeeland veel belovend en hoog ingeschat alhoewel dit niet op alle fronten strookt met de gevoelens van een aantal autochtone Zeeuws-Vlamingen. Met name het verdwijnen van de veerdiensten Breskens-Vlissingen en Kruiningen-Perkpolder zijn een doorn in het oog van de Zeeuws-Vlamingen die nu, indien woonachtig in het Westelijk- en Oostelijk deel van de regio tientallen kilometers meer moeten afleggen om in veel gevallen via de tunnel op de plaats van bestemming te komen.
Alhoewel de gemiddelde toltarieven voor de tunnel overeenstemmen met de laatste veertarieven werkt het vele kilometers omrijden kostenverhogend.
Verder kijkt men argwanend naar de situatie als zou blijken dat door een te gering vervoersaanbod de toltarieven opgeschroefd kunnen worden. Het, volgens de mening te duur fiets/voetveer dat ter compensatie gaat varen tussen Breskens en Vlissingen komt slechts ten dele tegemoet aan de wensen van de Zeeuws-Vlamingen. Het biedt wel een toeristische waarde voor diegenen die een boottocht over de Westerschelde willen combineren met een toeristisch bezoek aan het mooie Zeeuws-Vlaamse en Belgische achterland met zijn vele culturele en historische steden uit de geschiedenis of in omgekeerde richting voor een fietstocht door Walcheren en Zuid-Beveland.

Toeristische visie

Hoe de toegevoegde waarde voor met name het toerisme in Zeeuws-Vlaanderen zich zal ontwikkelen zal de tijd ons leren. Een belangrijk feit blijft de openstelling van de tunnel op 14 maart 2003 door koningin Beatrix. Daarmee is een vaste oeververbinding tussen Zeeuws-Vlaanderen en de rest van Nederland realiteit geworden.

Cees van Liere, oud burgemeester van de Zeeuws-Vlaamse gemeente Sluis/Aardenburg, tevens bondsraadlid van de ANWB en thans burgemeester van de gemeente Noord-Beveland, voelt zich nog steeds nauw verbonden met Zeeuws-Vlaanderen en het Belgische achterland. Van Liere's stimulerende karaktereigenschappen hebben

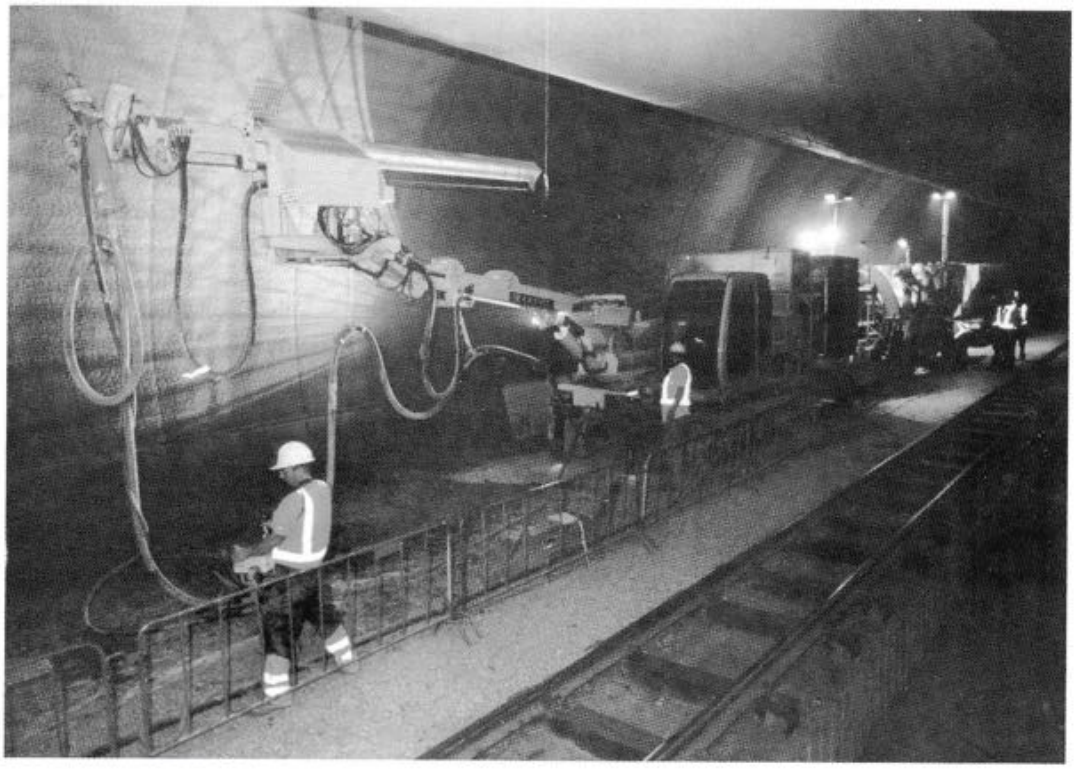

Robojet Logica spuit hittewerende laag.

geresulteerd in een hechte samenwerking op cultureel, toeristisch en bestuurlijk opereren met een aantal Vlaamse grensgemeenten, contacten die hij graag in ere houdt.
Door de aanleg van de Westerscheldetunnel zal volgens Van Liere het toeristich fietsverkeer vanuit België toenemen nu er tussen Breskens en Vlissingen een fiets/voet-veer blijft varen. Dit opent de mogelijkheid om al fietsend Walcheren, Zuid-Beveland, Noord-Beveland en zelfs Schouwen en Duiveland opnieuw te ontdekken, een mogelijkheid die ook in omgekeerde richting perspectief biedt denkt Van Liere, zelf een enthousiast wielrijder die zijn liefde daarvoor nog eens onderstreept als voorzitter van de Stichting "Fiets een rondje met een pontje", dat het mogelijk maakt om middels simpele overzetpontjes waterpartijen over te steken om tot in de verste uithoeken het achterland van Zeeland met de fiets te bereiken waar andere mogelijkheden daartoe ontbreken.

Historie

Het waren de verschillen in godsdienst die de grenzen hebben vastgesteld toen in 1830 de afscheiding tussen de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden z'n beslag kreeg.
Of het leefpatroon van de autonome Zeeuws-Vlamingen door de komst van de tunnel zal veranderen is nog maar de vraag. Het blijft toch een stukje Nederland dat door zijn geografische verbondenheid met België daarmee een hechte verwantschap vertoont. Maar, een enervarende rit door de nieuwe tunnel is, zeker voor buiten de regio wonende bevolking mooi te combineren met een toeristisch verblijf in het ten zuiden van de Westerschelde gelegen Zeeuws-Vlaanderen.

Deze polyvalente streek kenmerkt zich door een uitgesproken vriendelijke en aantrekkelijke sfeer. De Bourgondische leefstijl met name in de grensstreek is kenmerkend voor het Zeeuws-Vlaamse gedachtegoed.
Het is dat gedeelte van de provincie Zeeland dat één geheel vormt met Belgisch Vlaanderen waar de Zeeuws-Vlamingen zich zo nauw mee verbonden voelen.

De tunnelbouwer stapte na de doorbraak uit de boorkop.

De steden Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent, maar ook de Belgisch/Nederlandse kuststrook die zich uitstrekt van Breskens via Cadzand en de mondaine Belgische kustplaatsen Knokke, Blankenberghe, Oostende tot aan de Panne toe, zijn een afspiegeling van de rijkelijk bedeelde toeristische, historische en culturele achtergronden van wat eens tot de 'Nederlanden' behoorde. De regels van het Zeeuws-Vlaamse volkslied: "Van d'Ee (Eede) tot Hontenisse, van Hulst tot aan Cadzand, Dat is ons eigen landje, Maar deel van Nederland", vertolken de gevoelens van verbondenheid die de Zeeuws-Vlamingen met hun streek tot uitdrukking brengen. Met name onder de Zeeuws-Vlamingen leeft deze streekgebondenheid sterk. De auteur Jaap Boekhout uit Breskens zegt hierover in zijn boek 'Streekgerechten': "Een Zeeuws-Vlaming is te Zeeuws om een Vlaming te zijn en te Vlaams om een Zeeuw te zijn".
Zeeuws-Vlaanderen, een landje apart, is een bezoek meer dan waard. Het biedt ongekende mogelijkheden doordat het uitstekend is te combineren met een bezoek aan het zo rijkelijk bedeelde cultuur/historisch Belgisch Vlaanderen zoals het nabij Knokke gelegen unieke natuurgebied het Zwin met zijn prachtig vogelpark en beroemde vlindertuin of de stad Brugge, ook wel het Venetië van het Noorden genoemd, om slechts een paar mogelijkheden aan te geven.

Luchtfoto's met dank aan het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Meetkundige Dienst Afdeling Multimedia.

En... in 2003 wéér een VG-ANWB-excursie. Woensdag 20 augustus

Een willekeurige keuze uit onze excursies roept goede herinneringen op. Wij zijn in de bijna 25 jaren van ons verenigingsbestaan in alle provincies op stap geweest; zelfs nog heel even in België.
Kenmerkend is de sfeer waarin de leden elkaar ontmoeten. Daarom is de 'boottocht', als deel van het dagprogramma, kennelijk een hogelijk gewaardeerd intermezzo geworden.

Óók op 20 augustus

Vanuit Zwolle (via Assen), Den Haag en De Meern, rijden de touringcars naar Hoorn.
Daar wacht de stoomtrein naar Medemblik die ons in passend tempo de nostalgie van het bedaarde reizen vergunt.
Vanuit Medemblik wandelen wij in vijf minuten naar de comfortabele boot, koers Enkhuizen, met panoramische uitzichten over het IJsselmeer terwijl de lunch wordt geserveerd.
Enkhuizen... juist: het wordt het Zuiderzeemuseum.

ZUIDERZEEMUSEUM

Waar de oude tijden herleven. Tussen de huizen in het Buitenmuseum hangt de geur van verse teer, gerookte vis en van kacheltjes gestookt met turf. Ambachtslieden zoals de zeilmaker, de kuiper en de touwslager zijn aan het werk. Hier waant men zich in een oud Zuiderzeestadje op ware grootte. In het Binnenmuseum wordt het leven en werken van de vissers in het Zuiderzeegebied getoond.
In de Schepenhal liggen authentiek-historische schepen. Zeven eeuwen geschiedenis herleven in talrijke schilderijen, scheepsmodellen, gebruiksvoorwerpen, kleding en filmfragmenten. Aan de voorbereiding en verdere organisatie wordt nu gewerkt. Zoals aan de keuze van het restaurant waar de excursie met het diner zal worden besloten.

Alle leden ontvangen omstreeks begin mei uitgebreide informatie met inschrijvingsformulier; op uw huisadres.

Een kaartje

Ons land is een kaartenhuis geworden, denk ik met galgenhumor.
Ik ben op weg naar mijn Zaterdagkrant en loop langs een hele wand met kaarten.
Het rood van Kerstmis heeft plaats gemaakt voor het geel van Pasen. Nog steeds weet ik niet wat eieren daar mee te maken hebben.
Porseleinen eieren in een fluwelen doosje. Schitterend beschilderde eieren met vogels of zelfs ikonen. Chocolade eieren, gevuld met bonbons.
De ethologie - de leer van de zeden en gedragingen van mens, dier en plant - wordt ook geweld aan gedaan, want ze worden voortgebracht door een haas!
Bij de banketbakker staat zo'n haas van chocolade met in een soort kangoeroebuidel een groot gekleurd ei met een strik erom. Heel iets anders dan onze netjes met roze en witte suikereitjes.
Ik kan mijn kleine nichtje er niet van overtuigen dat een haas geen eieren legt, ook al is dat een paashaas.
Vrolijk Pasen. De kaarten vullen mijn bus. Niet zo talrijk als met Kerstmis, maar wel van dezelfde groep mensen die tweemaal per jaar van zich laten horen.
Ik neem me ieder jaar voor er 'niets meer aan te doen', maar ga steeds weer overstag.
Half uit een vak hangt een verdwaalde Valentijnskaart.
Allemaal hartjes met in het midden een rode roos.

Romantisch, maar iets voor deze nuchtere, egocentrische maatschappij?
Waren het vroeger schuchtere jongelingen die niet voor hun gevoelens durfden uit te komen en hun aangebedene anoniem hun liefde betuigden, nu is men meer recht voor zijn raap.
Ik denk aan mijn eerste vriendje van dansles, die netjes zijn jasje dichtknoopte en met zijn zweethandjes vlekken op mijn jurk achterliet, terwijl hij houterig en met veel te grote passen probeerde een Engelse wals te dansen.
Nu nodigt men met een hoofdbeweging het meisje op de dansvloer, waarna men, een eind van elkaar af losbarst in een wilde inheemse krijgsdans. Daar zie ik geen hartjes met rode rozen bij.
De vocabulaire is ook anders. Het "wil je met mij lopen?" is verdwenen. Maar goed ook. Wàt een vraag. Ik wilde wel met ze tennissen of zeilen, maar lópen?
Nu zijn ze iets trager in hun bewoordingen. Het heet nu "Ik zie je wel zitten".
De 'beterschapskaarten' zijn ook sterk vertegenwoordigd. Voor iemand met een fikse griep een opsteker, maar verkeerd gezien voor een ernstig zieke die in het ziekenhuis met angst en beven de dokter met de uitslag van het onderzoek ziet binnenkomen. Daar heb je geen kaart bij nodig maar iemand die je hand vasthoudt. De volgende fase is dan 'de oprechte deelneming'. Mooie kaarten met subtiel getekende bomen of pluimen. Hier passen enkele welgemeende woorden of een gedichtje bij. Persoonlijker dan een visitekaartje met enkel p.c.
In het oog springt een felblauwe kaart. Onderaan een soort reptiel en de tekst "Zo maar..."
Zo maar wàt?
De volgende reeks is de nieuwe woning. Een tuinhek met rozen, de tuinbank in het groen of de hark met gieter.
Goed gemeend, maar de meesten onder ons hebben alleen een huis in een torenflat met of zonder zeembalkon.
Verjaarskaarten. Ik herinner me opeens dat ik binnenkort een kaart nodig heb voor een verre vriend, maar het zijn allemaal bloemen, of beertjes, muizen, poezen of honden. Dus blijft er alleen maar over de pul bier, de auto of de globe op het antieke bureau met de boeken en de lorgnet. Die heb ik alle drie al eens naar hem gestuurd. Ik loop snel langs de geboorten, huwelijken, rijbewijzen, VUT en pensioen, en reken mijn krant af.
Thuis is de post geweest. Er ligt een verhuiskaart van een kennis, pas weduwe, die de randstad heeft verruild voor Overijssel.
Zou er een tuinhek met rozen zijn?
Nu kan ik even de telefoon nemen en haar vragen hoe ze het maakt zo in haar eentje in het verre oosten, maar nee, wat denkt u? Ik stuur wel een kaartje.

PUCK

ANWB Kruiswoordpuzzel

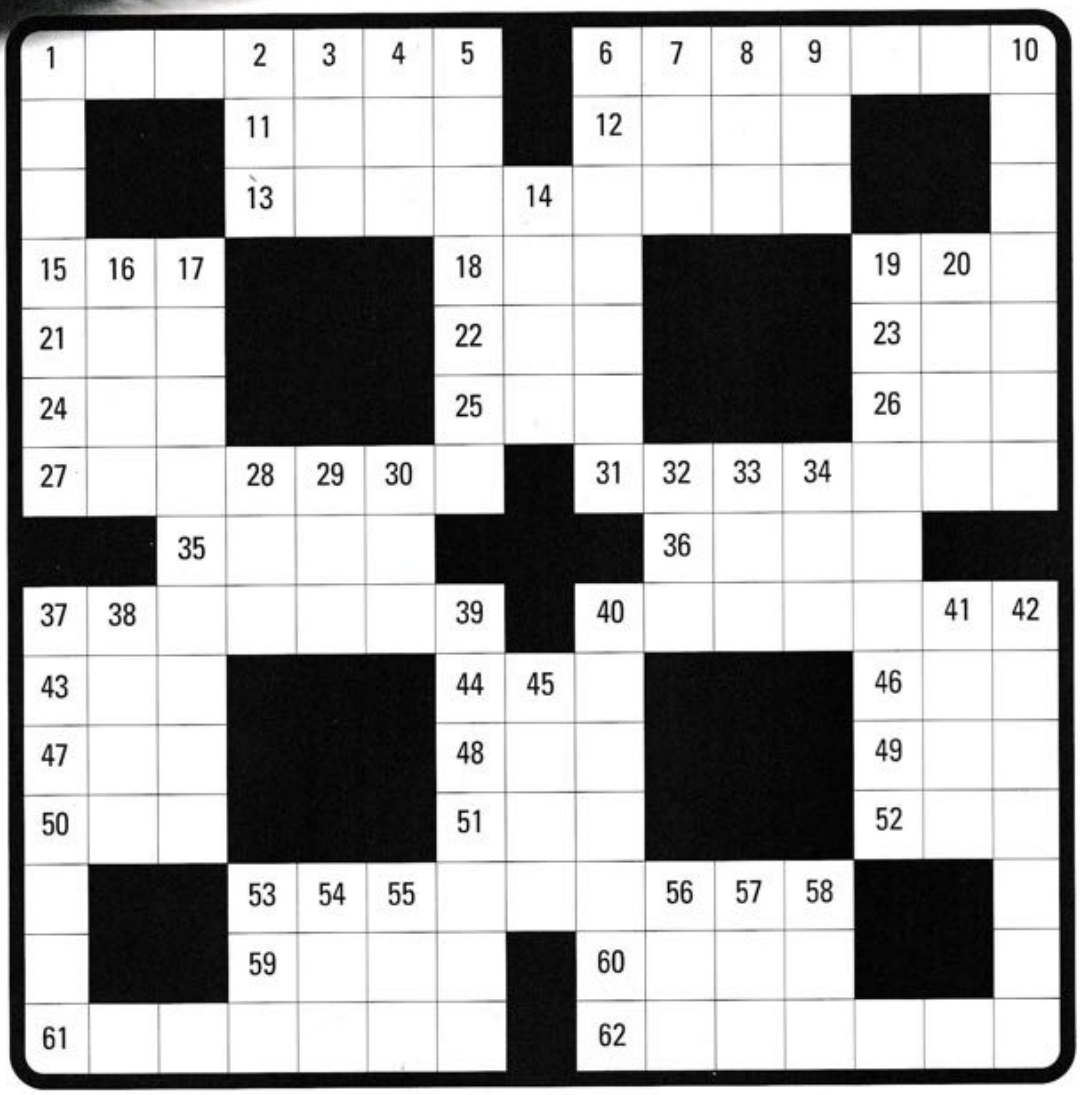

41	21	59	61	56	40	14	52	34	5					

Copyright TOPP Software 1991.

Horizontaal

1. Land in Afrika.
6. Prehistorisch wezen.
11. Vogel.
12. Meer in Rusland.
13. Groot eiland.
15. Kuip.
18. Werkplaats (afk.).
19. Meisjesnaam.
21. Loflied.
22. Chinees leider.
23. Duw.
24. Boom.
25. Oppervlaktemaat.
26. Bijbels figuur.
27. Plaats in Duitsland.
31. Busgarages.
35. Overal.
36. Verdikte huid.
37. Beginnen.
40. Inlandse titel.
43. Detachement (afk.).
44. Vaartuig.
46. Oude maat.
47. Muntsoort.
48. Mop.
49. Zoogdier.
50. Klamp.
51. Soort onderwijs (afk.).
52. Chinese romanheld.
53. Bouwsel van de olieindustrie.
59. Trage.
60. Socialist.
61. Cyclopen.
62. Partje.

Verticaal

1. Muzikant.
2. Europeese gemeenschap (afk.).
3. Adviesraad (afk.).
4. Dochter van Cadmus.
5. Man van adel.
6. Palingventer.
7. Vogel.
8. Ketel.
9. Vliegdienst bij de marine (afk.).
10. Loon.
14. Voorzetsel.
16. Groet.
17. Schijn.
19. Deel van een zeker dier.
20. Kraai.
28. Wier.
29. Spaans schilder.
30. En meer anderen (afk.).
32. Belofte.
33. Deel van het jaar.
34. Lijst van verboden boeken (afk.).
37. Aanneming.
38. Tijdperk.
39. Nabij wonenden.
40. Overeenstemming.
41. Volhoudend.
42. Zeer grote.
45. Mesthoop.
53. Bedeesd.
54. Zintuig.
55. Familielid.
56. Strafwerktuig.
57. Plaats in Gelderland.
58. Meisjesnaam.

Oplossingen vóór 1 mei naar:
Carolijn Jongsma,
Van Kijfhoeklaan 46,
2597 TD Den Haag.

Oplossing

Oplossing kruiswoordpuzzel december 2002.
Trefwoord: Angelus.

Horizontaal

1. deel; 5. abel; 9. adder; 11. aarde; 12. sprei; 13. uur; 14. iebel; 16. tui; 18. gat; 20. int; 21. uit; 22. rebbe; 26. eem; 28. eiwit; 32. ilias; 33. rie; 34. nerts; 35. kg; 36. op; 37. nt; 39. tt; 40. karachi; 43. toestel; 46. erika; 47. sla; 49. reine; 50. mutatie; 53. profiel; 54. galvano; 57. epossen; 60. panel; 61. segue; 62. gran; 63. neem.

Verticaal

1. dar; 2. ede; 3. edities; 4. le; 5. aa; 6. britten; 7. ede; 8. leb; 10. ruiterpistool; 11. argumentaties; 12. schrikkerig; 15. laatstleden; 17. un; 19. ai; 23. elgar; 24. bi; 25. barak; 27. ei; 29. ierse; 30. wr; 31. itten; 36. oh; 38. to; 41; ri; 42; campana; 44. ereloge; 45. ti; 48. laf; 51. urnen; 52. iepen; 55. lpg; 56. var; 58. sue; 59. sem.

Bij loting werd winnaar, en ontving de cadeaubon: A.J.G. Meier te Zoetermeer.